

Základná škola M. R. Štefánika

PLÁN ENVIRONMENTÁLNEJ VÝCHOVY šk. r. 2018/2019

Plán bol vypracovaný v súlade so Školským vzdelávacím programom, Štátnym vzdelávacím programom pre 1. a 2. stupeň základnej školy v Slovenskej republike ISCED 1 a ISCED 2, kde environmentálna výchova je prierezová téma a prelína sa všetkými predmetmi.

Prierezová téma Environmentálnej výchovy v znení pre 1. stupeň ZŠ

Environmentálna výchova je prierezová téma, prelína sa všetkými predmetmi, ale najmä prírodovedou, vlastivedou, pracovným vyučovaním, etickou výchovou. Cieľom je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností dokáže vnímať vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí, ale uvedomovať si aj dôležitosť vnímania životného prostredia a jeho ohrozenia na celom svete. Dôležité je, aby žiaci získali vedomosti ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, ktoré sú im primerané a vhodné pre nich – chrániť rastliny, zvieratá, mať kladný vzťah k domácim zvieratám ale aj zvieratám v prírode.

Organizačne je vhodné ju začleniť do viacerých predmetov jednotlivými témami, alebo urobiť kurzovou formou, napríklad jeden týždeň zamerať na EnvV– s teoretickou a praktickou časťou.(Štátny vzdelávací program, ISCED 1.)

Prierezová téma Environmentálnej výchovy v znení pre 2. stupeň ZŠ

Environmentálna výchova vedie žiakov ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov medzi organizmami a vzťahom človeka k životnému prostrediu. Ide o rozvíjanie a najmä pochopenie nevyhnutného prechodu k TUR spoločnosti, ktorý umožňuje sledovať a uvedomovať si dynamicky sa vyvíjajúce vzťahy medzi človekom a prostredím, kde sú vzájomne prepojené aspekty ekologické, ekonomické a sociálne. Na realizácii prierezovej témy sa podieľajú viaceré vzdelávacie oblasti (vyučovacie predmety). Vzájomným prepojením, rozšírením, upevňovaním a systematizáciou vedomostí, špeciálnych návykov a zručností upozorňujeme žiakov na súvislosti medzi poznatkami, ktoré si už osvojili na pochopenie problematiky zo širšieho pohľadu. Len tak dokážu skutočne pochopiť globálne problémy. Pochopenie je základnou podmienkou aktívneho prístupu žiakov k efektívnej ochrane a udržateľnému stavu životného prostredia. (Štátny vzdelávací program, ISCED 2.)

Hlavným cieľom tohto plánu je zvýšiť environmentálne povedomie učiteľov a žiakov, vychovávať a vzdelávať žiakov citlivých a vnímavých k problémom životného prostredia, vytvárať a rozvíjať praktické zručnosti žiakov v ochrane a zvelaďovaní životného prostredia.

Úlohy sú zacielené na základné súčasti rozvoja osobnosti žiakov:

1. Úroveň vedomostí
2. Rozvoj zručností
3. Utváranie postojov

Procesy utvárania osobnosti žiakov sa opierajú o tieto základné princípy:

1. Učenie o životnom prostredí
2. Vychovávanie prostredníctvom životného prostredia
3. Výchova pre životné prostredie

Úlohy vyplývajúce zo základných princípov environmentálnej výchovy :

a.) Dôsledne presadzovať úlohy environmentálnej výchovy vo vzdelávacom procese.

Zodpovední: všetci vyučujúci, koordinátor

Termín: úloha trvalá

b.) Motivovať a podporovať žiakov k zapájaniu sa do environmentálnych súťaží, olympiád a projektov.

Zodpovední: vyučujúci prírodovedných predmetov, koordinátor

Termín: priebežne podľa aktuálnosti

c.) Zapájanie sa do literárnych súťaží s environmentálnou tematikou. Viest' žiakov k tomu, aby dokázali svoje poznatky a vedomosti z oblasti environmentálnej výchovy vyjadriť ústnou a písomnou formou.

Zodpovední: vyučujúci SJL

Termín: úloha trvalá

d.) Motivovať žiakov k zapájaniu sa do výtvarných súťaží s environmentálnou tematikou.

Zodpovední: vyučujúci VYV, vychovávateľky ŠKD

Termín: priebežne

e.) Viest' žiakov k šetreniu elektrickej a tepelnej energie, uvedomeniu si nevyhnutnosti . znižovania spotreby vody, viest' ich k šetrnému zaobchádzaniu so školskými potrebami a školským majetkom.

Zodpovední: všetci, koordinátor

Termín: úloha trvalá

f.) Propagovať environmentálne témy na triednych nástenkách a pravidelne ich aktualizovať.

Zodpovední: triedni učitelia, koordinátor

Termín: priebežne

g.) Využívať výstupné edukačné a metodické materiály, programy v oblasti ENV , ktoré sú dostupné v učiteľskej knižnici a na internete (DVD filmy, publikácie DAPHNE, encyklopédie, publikácie ekologických a environmentálnych inštitúcií, počítačové programy a internet).

Zodpovední: všetci vyučujúci, koordinátor

Termín: úloha trvalá

h.) Naďalej organizovať školu v prírode, lyžiarsky kurz, plavecký výcvik, výlety a exkurzie s prihliadnutím na aspekty environmentálnej výchovy v danej lokalite.

Zodpovední: koordinátor, vedúci MZ a PK, vedúci ŠvP, LV a PV

Termín: priebežne

ch.) Naďalej celoročne spolupracovať s organizáciami s ekologickým , environmentálnym zameraním a ochrancami prírody (DAPHNE, Živica, Strom života, VLK, SOS/Birdlife Slovensko, Ochrana dravcov na Slovensku, Bažant...), organizovať besedy, prednášky, exkurzie, interaktívne programy...

Zodpovední: vyučujúci prírodovedných predmetov, triedni učitelia, vychovávateľky ŠKD koordinátor

Termín: priebežne

i.) Zúčastňovať sa odborných výstav zameraných na problematiku životného prostredia

a ochrany zdravia podľa ponúk organizácii.
Zodpovední: koordinátor, triedni učitelia 1. – 9. roč,
Termín : priebežne podľa ponuky

j.) Upozorniť žiakov na niektoré významné dátumy z environmentálneho kalendára a diskutovať o ich dôležitosti, potrebe a význame z celospoločenského hľadiska.
(22. 3. – Svetový deň vody, 1. 4. – Svetový deň vtáctva, 7. 4. – Svetový deň zdravia, 22. 4. – Deň Zeme, 5. 6. – Svetový deň životného prostredia, 3. 10. – Svetový deň zvierat, 29. 12. – Svetový deň biodiverzity)
Zodpovední: koordinátor, triedni učitelia, vychovávateľky ŠKD
Termín: priebežne

k.) Viest' žiakov k ochrane životného prostredia prostredníctvom separácie druhotných odpadov: zber papiera, zber použitých batérií, zber plastových fliaš.
Zodpovední: všetci
Termín: úloha trvalá

PLÁN ČINNOSTÍ V JEDNOTLIVÝCH MESIACHOCH:

September:

Zapojenie sa do súťaže „Zbieram baterky“ v rámci projektu „Recyklujme BATERKY spoločne na celom Slovensku“ s celoslovenskou pôsobnosťou.
Vyhlásenie celoškolskej súťaže „Baterky na správnom mieste“.
Zážitkové učenie s využitím altánku na šk. dvore
Aktivity environmentálnej výchovy podľa plánov jednotlivých PK a MZ.
[Zapojenie sa do projektu Zelená škola – vyhlásenie a nábor žiakov, vytvorenie tímu](#)

Október:

Interaktívna beseda na pôde Strednej odbornej školy v Ivanke pri Dunaji s budúcimi kynológmi a rybármi o vzťahu k prírode a potrebe jej ochrany.
Zber gaštanov – pomoc zvieratám.
Aktivity environmentálnej výchovy podľa plánov jednotlivých PK a MZ.
Zážitkové učenie s využitím altánku na šk. dvore
„Zbieram baterky“ v rámci projektu „Recyklujme BATERKY spoločne na celom Slovensku“
Výstava vyrezávaných tekvičiek – celoškolská súťaž medzi triedami 1. a 2. stupňa
[Zasadnutie tímu - Zelená škola.](#)
[Plnenie úloh a aktivít v súlade s projektom Zelená škola](#)

November:

Aktivity environmentálnej výchovy podľa plánov jednotlivých PK a MZ.
Úprava areálu školy, hrabanie lístia.
Plnenie úloh vyplývajúcich z programov a súťaží Stromu života.
Vzdelávacie programy v spolupráci s DAPHNE.
„Zbieram baterky“ v rámci projektu „Recyklujme BATERKY spoločne na celom Slovensku“
Starostlivosť o izbové rastliny v triedach a chodbách ZŠ
[Zasadnutie tímu - Zelená škola.](#)
[Plnenie úloh a aktivít v súlade s projektom Zelená škola](#)

December:

Aktivity environmentálnej výchovy podľa plánov jednotlivých PK a MZ. Plnenie úloh Veľkej vedomostnej súťaže o vode.
Zásady správnej výživy, zdravá výživa počas Vianoc.

Plnenie úloh vyplývajúcich z programov a súťaží Stromu života.

Vianočné dielne a trhy - výrobky zamerané na využívanie prírodných a odpadových materiálov (petfláše, tetrapaky, korkové zátky, papier...)

[Zasadnutie tímu - Zelená škola.](#)

[Plnenie úloh a aktivít v súlade s projektom Zelená škola](#)

Január:

Rozvešanie krmidiel a prikrmovanie operencov v čase snehovej prikrývky.

Aktivity environmentálnej výchovy podľa plánov jednotlivých PK a MZ.

Plnenie úloh vyplývajúcich z programov a súťaží Stromu života.

Vzdelávacie programy v spolupráci s DAPHNE

„Zbieram baterky“ v rámci projektu „Recyklujme BATERKY spoločne na celom Slovensku“

[Zasadnutie tímu - Zelená škola.](#)

[Plnenie úloh a aktivít v súlade s projektom Zelená škola](#)

Február:

Aktivity environmentálnej výchovy podľa plánov jednotlivých PK a MZ.

Odoslanie súťažných prác – Výtvarná súťaž „Voda – súčasť nášho každodenného života.“

Plnenie úloh vyplývajúcich z programov a súťaží Stromu života.

„Zbieram baterky“ v rámci projektu „Recyklujme BATERKY spoločne na celom Slovensku“

Poľovnícke združenie Bažant – beseda o ochrane srnčej zveri v zimných mesiacoch.

[Zasadnutie tímu - Zelená škola.](#)

[Plnenie úloh a aktivít v súlade s projektom Zelená škola](#)

Marec:

Aktivity zamerané na činnosti s tematikou vody, s cieľom zvýšiť povedomie detí o dôležitosti a nenahraditeľnosti vody pre každodenný život. – 22. 3.– Svetový deň vody I. a II. stupeň. Aktivity environmentálnej výchovy podľa plánov jednotlivých PK a MZ.

V rámci svetového dňa vody rozmiestniť informačné nápisy a piktogramy – „Šetri vodou!“

Plnenie úloh vyplývajúcich z programov a súťaží Stromu života.

Vzdelávacie programy v spolupráci s DAPHNE.

„Zbieram baterky“ v rámci projektu „Recyklujme BATERKY spoločne na celom Slovensku“

[Zasadnutie tímu - Zelená škola.](#)

[Plnenie úloh a aktivít v súlade s projektom Zelená škola](#)

Apríl:

Apríl mesiac lesov – význam lesa pre človeka.

22. apríl – Deň Zeme – nástenky, plagáty, projekty na podporu ochrany životného prostredia, aktívne sa podieľať na jarnom čistení okolitej krajiny neďaleko školy...

Aktivity environmentálnej výchovy podľa plánov jednotlivých PK a MZ.

Zážitkové učenie v prírode, ekohry, vzdelávacie programy v DAPHNE.

Uskutočníme poznávaciu exkurziu do Národnej prírodnej rezervácie Devínska Kobyla, Šúr, Bratislavský lesopark Železná studnička.

„Zbieram baterky“ v rámci projektu „Recyklujme BATERKY spoločne na celom Slovensku“

Zážitkové učenie s využitím altánku na šk. dvore

Plnenie úloh vyplývajúcich z programov a súťaží Stromu života.

Vzdelávacie programy v spolupráci s DAPHNE.

Zasadnutie tímu - Zelená škola.

Plnenie úloh a aktivít v súlade s projektom Zelená škola

Máj:

Spoznávanie a ochrana prírody, výstavka liečivých rastlín a ich účinkov, týždeň zdravia - biopotraviny.

Aktivity environmentálnej výchovy podľa plánov jednotlivých PK a MZ. Medzinárodný program ENO(celosvetová virtuálna škola zameraná na environmentálnu výchovu) – zapojíme sa do aktivity Deň sadenia stromov a zasadíme strom na školskom dvore.

Plnenie úloh vyplývajúcich z programov a súťaží Stromu života. Zážitkové učenie v prírode.

Vyhodnotenie súťaže „Zbieram baterky“ v rámci projektu „Recyklujme BATERKY spoločne na celom Slovensku“

Zážitkové učenie s využitím altánku na šk. dvore

Zasadnutie tímu - Zelená škola.

Plnenie úloh a aktivít v súlade s projektom Zelená škola

Jún:

Spolupráca s poľovníckym združením Bažant v Ivanke pri Dunaji – beseda s poľovníkmi na školskom dvore, ukážky vábenia.

5. 6. – Svetový deň životného prostredia – vplyv životného prostredia na život detí, aktivity s triednym učiteľom.

Aktivity environmentálnej výchovy podľa plánov jednotlivých PK a MZ.

Plnenie úloh vyplývajúcich z programov a súťaží Stromu života.

Zážitkové učenie s využitím altánku na šk. dvore

Zasadnutie tímu - Zelená škola

Vyhodnotenie úloh a aktivít v súlade s projektom Zelená škola

Plán environmentálnej výchovy sa bude v priebehu školského roka rozširovať a dopĺňať podľa aktuálnych ponúk jednotlivých organizácií rezortu v oblasti environmentálnej výchovy a vzdelávania.

Vypracovala: Mgr. Michaela Burtovská, koordinátorka